

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS BENS ARENDS PSALM 103:9

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Drs J. van Andel, 's-Gravenhage; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Breen, Amsterdam; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groenheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr L. A. Kuoppa, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr G. R. Kuiper, 's-Gravenhage; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. Rollmann, Utrecht; Dr J. Thijss, Meppel; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielinga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Broestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goos
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland en Ned-Indië f7.50 per jaar.
Advertentie: 25 ct p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Het Amerikaansche Wijkkerken-stelsel — ons ten voorbeeld II. — Uit de Schrift: De schoone erfenis (Ps. 134:1-8). — Kerkelijk Leven: Mag met een verheerlijktelings langer gedraald? XVIII. Schrift en Schrift-leschoowing II. Een nieuw kerkrecht? De psychologie van het selisma. Een andere geest. — Opvoeding en Onderwijs: Onbiddige erfenis? — Literatuur en Kunst: „Het huis eener kunstenaar". — Zending en Evangelisatie: De wereld van den Islam. — Uit de Duitse Kerken: Persoonlijken. — Perschooning. — Kerknieuws.

HET AMERIKAANSCH WIIKKERKEN-STELSEL — ONS TEN VOORBEELD.

II.

Wie door Amerika reist moet wel den indruk ontvingen, dat het Amerikaansche volk buitengewoon kerkich is.

Het bewoonde gedeelte van het land is met kerkgebouwen overzaaid.

Wandelt men slechts een half uur door New-York, dan komt men er ik weet niet hoeveel tegen.

In kleinere plaatsen is het getal kerkgebouwen in verhouding nog grooter.

De mooiste plaatsen zijn er voor uitgezocht.

Men krijgt vanzelf den indruk, hoezeer de kerk in het publieke leven voortaan staat.

Ons oude Europa kan daartegen niet ophieden. Nu is dat eensdeels hieruit te verklaren, dat Amerika het land is van de „denominations".

Men kan bijna zeggen, dat de kerkengroepen, kerkengroepen, sekten, daar zonder tal zijn.

Een statistiek, waarop geen enkele „denominations" vergeeten is, zal men niet licht kunnen opstellen.

Haar aantal wordt verschillend opgegeven.

Zelfs hoorden wij het cijfer vierhonderd noemen.

Het spreekt vanzelf, dat, waar op godsdienstig terrein zooveel verscheidenheid heerscht, dit ook haar uitdrukking moet vinden in de kerkgebouwen.

Natuurlijk is daarmee niet beweerd, dat in één stad als New-York of Chicago al de „denominations" vertegenwoordigd zouden zijn.

Toch zijn er vele.

Dat alle niet even diepe wortelen slaan in het volksleven en dat alle kerken niet even druk bezocht worden, is bekend aan ieder, die wel eens wat over het kerkelijk leven in Amerika gelezen heeft.

Met allerlei kunstmiddelen, met zgn. attracties als dans en zang, zoekt men soms het volk naar de kerk te lokken.

Het droevigste staaltje zag schrijver dezes wel in San Francisco.

Daar stond een predikant vóór den aanvang van den dienst aan de deur van zijn fraaie kerk om een jongen, die voorbij kwam, aan te spreken en te verzoeken de godsdienstoefening bij te wonen en op die manier kreeg hij een klein groepje bij elkander.

Dat herhaalde zich Zondag aan Zondag, zoo werd mij verteld.

„Was jammer van die mooie kerk."

Hoeveel beter ware zij besteed aan de Christelijke Gereformeerde Kerk aldaar, die, hoewel niet groot, zich toch in flinker kerkbezoek mag verheugen.

Overal beluistert men de klacht, dat de „movies" (de bioskopen) bezig zijn de kerk te verdringen.

Doch dit houdt niet in, dat het overal en in elke kerk zoo is.

Kerken, waaraan een beroemd prediker is verbonden, zijn vaak geregeld stampvol.

En wat de kerken van Gereformeerde konfessie aangaat, deze nemen, wat ik er van gezien en gehoord heb, een zeer gunstige, zoo niet een exceptionele positie in.

Daar behoort het kerkbezoek niet kunstmatig te worden aangewakkerd en heeft men nog geen spreker van naam noodig, om op een trouwe opkomst te kunnen rekenen.

Konden er van andere kerkengroepen of genootschappen wel gebouwen worden gesloten, in de kerken van Gereformeerde konfessie is dat niet het geval.

Daarom zijn wij voor de toekomst van het Calvinisme in Amerika niet zonder hoop.

Doch uit de talrijke „denominations" alleen is het groote aantal kerkgebouwen nog niet te verklaren.

Hier toe werkt in het bijzonder mede het parochiestelsel, dat van het Amerikaansche godsdienstige leven schier een wezenlijk bestanddeel uitmaakt.

Kathedraal en telt Amerika weinig.

Er zijn er enkele.

Maar over het geheel zoekt men het niet in groote menschenpakhuzen, waaraan vele onzer kerken nog maar al te zeer doen denken.

Veeleer legt men zich toe op een verdeling van betrekkelijk kleine kerkgebouwen over heel de stad.

En ieder kerkgebouw is het eigendom van een zelfstandige gemeente met eigen kerkeraad en eigen predikant.

Een plaatselijke kerk, welke over meerdere kerkgebouwen beschikt, vindt men er, zoover ons bekend, niet.

De massale stadskerk zal men daar tevergeefs zoeken.

Streng is daar het parochiestelsel toegepast.

Streng — en toen met een groote mate van vrijheid, zooals wij nader zullen aantoonen.

Naar het uitwendige van de gebouwen te oordeelen, verblijden deze gemeenten zich over het geheel in financieelen bloei.

Wel is het eene gebouw van kostbaarder materiaal opgetrokken dan het andere, maar toch zijn ze zoo goed als alle welverzorgd.

Zij hebben iets intiem, iets gezelligs, iets warm.

Terwijl er bij ons kerken zijn, die nog geen veertig jaar staan en door herhaalden uithouw geheel mismaakt zijn geworden, den vorm van een pijpende hebben gekregen, smakeloos aandoen en midden in den zomer een koude rilling veroorzaken, is men er in Amerika beter aan toe.

Zeker, als men aan het vergelijken gaat, behoeven onze nieuwste kerkgebouwen voor die in Amerika niet onder te doen en winnen het in bouwstijl, maar zij blijven toch kouder.

Voornamelijk komt dit wel hierdoor, dat zij grooter zijn.

Dit betreft dan nog maar het niterlijke.

Maar ook naar het innerlijke biedt de wijkkerk er voordeelen, welke wij in de groote steden niet kennen.

De intensiteit van het gemeentelijke leven is er ongetwijfeld hooger, al zien wij niet over het hoofd, dat men in ons vaderland ook vindt, wat men in Amerika mist.

Doch daarover nader.

Hoe ontstaat daar een parochiekerk?

Die vraag zal ons eerst bezig houden.

Drie oorzaken zijn hier te noemen.

1o, omdat een kerkgebouw te klein wordt voor de steeds groeiende gemeente.

2o, omdat ergens een nieuwe wijk ontstaat.

3o, omdat tengevolge van het Amerikanisatieproces het sterk toenemende Engelsch sprekende deel der gemeente om eigen diensten vraagt.

Wat nu het eerste geval aangaat n.l. dat een gemeente zóó groeit, dat het kerkgebouw te klein wordt — een kerkeraad zal er zeker niet aan denken aan het gebouw te gaan prutsen. Ook zal hij niet zoo licht zelf het initiatief nemen om de vorming van een nieuwe wijkkerk te bevorderen. In dat opzicht zijn de kerkeraaden daar al precies als hier: ze houden graag de schakels bij elkaar.

Zij laten het liefst bij het oude zoolang dit maar mogelijk is. Maar vóór dien tijd kunnen zij er op rekenen, dat er stemmen uit de gemeente rijzen, welke om zelfstandige kerkformatie verzoeken. Het initiatief gaat dan gewoonlijk van gemeentelieden uit. Dat deel, dat het verst van de

kerk woont, steekt de hoofden bij elkaar en richt zich met zijn wensch tot den kerkeraad. Er zijn kerkeraaden, die van stonde aan medewerken. Zij worden om hun toeschietelijke houding geprezen. Maar dikwijls verzetten de kerkeraaden er zich sterker of zwakker tegen. Dan wendt het deel, dat zelfstandig wil worden zich tot de classis. Deze benoemt dan een commissie. En gewoonlijk verkrijgt het appellerende deel zijn wensch. Soms wordt nog eenige officiële stem geboden. Maar soms kan de zelfstandige wijkkerk van het begin af zichzelf redden. Er zijn voorbeelden van, dat een gemeente van 40, 50 gezinnen uit eigen middelen een kerk bouwt, een predikant een behoorlijk traktement geeft en hem ook een auto — want een predikant zonder auto is in Amerika bijna iets ondenkbaars — offreert.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

De schoone erfenis.

Een schoone erfenis is mij geworden.
Ik zal den Heere loven, die mij raad heeft gegeven.
Zelfs bij nacht onderwijzen mij mijn nieren. Ik stel den Heere getuigtijk voor mij.
Psalm 134:1-8.

Welke de schoone erfenis geweest is, waarvan David hier gewaagt, weten we niet precies. Maar er is wel een schoone veronderstelling.

De Koning was gered uit dreigend doodgevaar. En wist zich veilig bij God, op Wien hij vertrouwd.

Die God is zijn God, het deel zijner erve en zijns bekens. Die God zegent hem, want hij ontvangt uit diens hand een rijk bezit, een schoone erfenis.

Niet ongepast is het hierbij te denken aan den dorschvloer van Ornan den Jebusiet. Juist op deze plaats had de Heere de hand van den slaanden verdorftel van het volk afgewend.

Hier wordt dan ook het altaar der aanbidding gebouwd om Jehovah te danken voor Zijne verlossing. Hier had de Koning den dood zien dreigen en nu wordt diezelfde plaats aan zijn bezit toegevoegd. Later zal hier de tempel verrijzen.

De Heere wilde er wonen naar Zijn raad.

De dankbaarheid van David over dit verworven goed staat dus met den dienst van God in 't nauwste verband. Niet opdat hij er zelf profijt van hebben zou is deze schoone erfenis hem geworden. Doch opdat hij er 's Heeren naam mee zou verheerlijken.

Het rechte danken voor ontvangen zegeningen moet steeds gepaard gaan met het gebed: Heere, wat wilt Gij, dat ik er mee doen zal?

Dan ontvangt God ook de eer.

Nauwelijks toch mocht David ademhalen na zooveel bangen tegenspoed of hij was bezig zijn Redder te loven.

Niet alleen met den mond, ook met de daad.

Want hij prees dankend en belijdend Diens heiligen Naam, maar hij bouwde ook onoverwijd op den dorschvloer van Arauna een altaar, waarop hij brandofferen en dankofferen offerde voor Jehovah.

En dat alles deed hij om zijn God als Raadgever te prijzen.

Immers, Jehovah Zelf had door Zijn Geest hem tot verootmoediging en schuldbelijdenis gebracht en hem door profetische godsspraak Arauna's dorschvloer tot een heiligdom doen wijden. Door Zijn Raadgeving was de Heere Redder gebleken.

En als diezelfde Heere ons in gewichtige dagen of bij ernstige beslissingen raad geeft door Zijn Woord en Geest, door verhooring van ons gebed, eischt Hij dan ook van ons niet aanstonds het dankoffert om er Hem mee te loven?

Er is zoo nauwe samenhang tusschen de schoone erfenis en het danken van den raadgeverenden God. Maar dan moeten ziel en zinnen ook op den eeuwigen God gericht worden opdat we ons indenken en inleven in Zijne zegeningen.

Dat zoekt David.

Zelfs bij nacht onderwijzen hem zijne nieren.